

Ärendenummer
TRV 2021/132987
Motpartens ärendenummer
J-18/21

Dokumentdatum
2023-04-26

Konfidentialitetsnivå
-

Mottagare
Statens haverikommission
info@havkom.se

Kopia till
-

Trafikverkets svar på slutrapport SHK 2023:04

Den 7 november 2021 spårade ett godståg lastat med järnmalm ur. Urspårningen inträffade mellan driftplatserna Sikträsk och Linaälv på Malmbanan i Norrbottens län. Tåget, som bestod av två lok och 68 vagnar, spårade ur med 40 vagnar. Inga personskador uppstod. Det uppstod däremot omfattande skador på järnvägsfordonen och järnvägsinfrastrukturen på platsen.

Urspårningen bedöms ha orsakats av en utmattningsspricka i rälen som utlöst ett rälsbrott. Sprickbildningen hade inte identifierats inom infrastrukturförvaltarens system för förebyggande underhåll.

Statens haverikommission (SHK) rekommenderar att Trafikverket ska undersöka vad som skulle krävas för att bättre kunna identifiera tvärsprickor av inre ursprung. Undersökningen bör innefatta både behov av utveckling av teknisk utrustning och stöd vid utförande av kontrollen. Vidare rekommenderar SHK att Trafikverket ska utvärdera om de manuella ultraljudskontrollerna efter indikeringar från ultraljudstågsmätningar bör utökas, exempelvis om extra kontroller bör utföras i de fall en indikerad tvärspricka inte identifieras vid den första kontrollen. SHK tredje rekommendationen är att närmare undersöka vilka faktorer som kan bidra till förhöjd dragspänning i rälen och hur sådana faktorer kan identifieras.

De två första säkerhetsrekommendationerna från SHK sammanfaller med pågående aktiviteter som redan hanteras inom ramen för "Trafikverkets handlingsplan mot bakgrund av Statens Haverikommissions rapport efter urspårning Kummelby – Häggvik" dnr TRV 2021/21798 datum 2022-09-02. Den tredje säkerhetsrekommendationen hanteras inom Trafikverkets arbete kring att utöka antalet kontroller av spänningsfri temperatur.

Trafikverket har på kort sikt vidtagit följande åtgärder fram tills det att spårbytet är genomfört.

Sänka gränsvärden för åtgärdsnivå gällande att byta ut identifierade fel i ett tidigare felutvecklingsstadium, att nu även åtgärda lägsta fel-nivåer som indikeras av ultraljud

Ärendenummer
TRV 2021/132987
Motpartens ärendenummer
J-18/21

Dokumentdatum
2023-04-26

på bandel 113. Infördes på bandelen direkt efter SHK dragning i Luleå 14 oktober 2022. Trafikverket har även beslutat om att sänka STAX till 25 ton på sträckan för att minska stressnivån på rälerna, infördes 2022-12-19, se TRV 2022/141588.

Med anledning av säkerhetsrekommendationerna har handlingsplanerna inom området setts över. Ett antal åtgärder inom områdena utveckling av tillståndsmätning, analys och planering, bedömningsstöd, riskanalys, strategi och regelverk, uppföljning samt systemutveckling för utvärdering och uppföljning har lyfts fram. Rekommendationerna från SHK ligger inom åtgärderna i tidigare förslag som redovisats i ”Trafikverkets handlingsplan mot bakgrund av Statens Haverikommissions rapport efter urspårning Kummelby – Häggvik”.

Det som tillkommer, utöver handlingsplanen med Kummelby – Häggvik, är en översyn av spänningsfria temperaturer på sträckan Gällivare – Peuravaara. Att utöka antalet kontroller av spänningsfri temperatur samt att följa upp eventuell rälsvandring i området fram tills att spårbytet är genomfört.

Med vänlig hälsning

Hanan Åberg

Säkerhetsdirektör

hanan.berg@trafikverket.se

Direkt: 010-123 35 51

Mobil: 070-839 78 62

Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2021/132987, Motpartens ärendenummer J-18/21, Dokumentdatum 2023-04-26, Dokumenttyp BREV.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.